

paraturene, samt å gi informasjon om fysiske egenskaper av materialer brukt i kjeveortopedi. Hovedforfatteren er Professor emeritus ved Oklahoma

University og en velkjent foredragsholder innenfor dette emnet, med en lang og imponerende publikasjonsliste. Den andre forfatteren er kjeveortoped i privat praksis og relativt ukjent for det bredere ortodontiske miljøet.

Boken er delt inn i ni kapitler der de første tre kapitlene definerer og beskriver grunnleggende begrep innenfor fysikk/mekanikk og kraftanvendelse ved kjeveortopedisk apparatur. Det gis detaljert analyse av effekten som forskjellige «kraftsystemer» (force systems) har på tenner eller grupper av tenner. Til tider er det vanskelig å følge teksten, særlig når mekanikken dominerer fullstendig over biologien. Uansett, denne informasjonen er en forutsetning for å kunne forstå innholdet i de påfølgende kapitler, særlig kapitlene som omhandler korreksjon av vertikale, transversale og sagittale avvik, samt «space closure». Friksjon og forankring, to sentrale kjeveortopediske emner, er relativt kort omtalt i hvert sitt kapittel. Kapitlene avsluttes med referanseliste som gjerne kunne vært bedre oppdatert (få referanser er fra 2000-tallet). I tillegg finnes det «glossary» for en del av de mekaniske begrepene som er ukjent for en kjeveortoped, og et alfabetisk index.

Boken er innbydende og oversiktlig med mange fine illustrasjoner som oppsummerer nesten hele teksten. Derimot er det få kliniske bilder som synliggjør de biomekaniske prinsippene fremstilt i illustrasjonene. De kliniske bildene er i svart-hvitt og ikke alltid av god kvalitet.

Som i de fleste bøkene av denne typen – biomekanikk og kjeveortopedi – dominerer mekanikken over biologien. Faglig sett byr ikke innholdet på noe som er nytt eller revolusjonerende og det har heller ikke vært forfatterens intensjon. Som nevnt i forordet er boken skrevet med tanke på å introdusere de som vil fordype seg i kjeveortopedi «to the evolving technology, material properties, and mechanical principles involved in designing ort-

odontic appliances.» Derfor kan man konkludere med at boken henvender seg nesten utelukkende til kjeveortopeder som enten er nyutdannet eller har en spesiell interesse for dette emnet.

Vaska Vandeyska-Radunovic

London: Quintessence Publishing Co Inc; 2010. 160 sider, 183 illustrasjoner, 14 tabeller. Stive permer. ISBN 978 0 86715 505 1

Ambisiøs tålmodighetsprøve om implantater.

■ Testori T, Galli F, Del Fabbro M.

Immediate loading – A new era in oral implantology

Dette er en tykk bok som nok først og fremst henvender seg til tannleger med noe erfaring innen implantatbehandling. Den tar for seg muligheter og problem-

stillinger rundt tidlig belastning av implantater på en meget grundig og omfattende måte. De første kapitlene tar for seg bakgrunnsstoff som biologiske aspekter, biomekanikk og implantatoverflatens betydning, deretter følger et kort kapittel der tilgjengelig vitenskapelig litteratur om temaet gjennomgås systematisk. Et meget prisverdig initiativ i en lærebok! En stor del av boken omhandler kliniske vurderinger i forhold til diagnostikk, diagnostiske hjelpemidler, estetikk osv. (Det er flere sider om estetiske vurderinger enn det er linjer om medisinske problemstillinger.) Mye av dette gjelder implantatbehandling generelt og er ikke knyttet opp mot tidlig implantatbelastning. Bokens tittel kan kanskje virke litt misvisende i forhold til omfanget av denne mer generelle delen. Siste halvdel av boken er imidlertid i stor grad dedikert problemstillinger ved tidlig belastning, som vurderinger og muligheter ved ulike kliniske scenarier, tanntekniske vurderinger, logistikk, bruk av midlertidige miniimplantater og computer-guidede løsninger. Forfatterene presiserer at de har et utvidet «immediate loading»-begrep, der de gjerne anbefa-

ler et skikkelig avtrykk før midlertidig protetik fremstilles hos teknikere, og diskuterer dette «teeth-in-a-week» konseptet opp mot de mer markedsførte «teeth-in-an-hour»-løsningene. Bokens avslutningskapittel omhandler innsamling av kliniske data i praksis, som på en måte understreker at dette er en bok med fokus på såkalt evidensbasert behandling.

Forfatterens intensjon har antakelig vært å lage et referanseverk om såkalt «immediate loading», noe de langt på vei også har gjort. Boken er systematisk bygd opp, med både kliniske og parakliniske aspekter utførlig omtalt. Den inneholder også betydelig materiale om hvordan slikt arbeid bør organiseres i kontorpraksis. Boken er gjennomillustrert med store fargeillustrasjoner og fotos av god kvalitet. Når forfatterne allikevel velger å omtale «alt» som angår en behandlingsmetode blir det vanskelig å skille det vesentlige fra det mindre vesentlige, og boken inneholder generelt for mye stoff på siden av hva tittelen egentlig indikerer. Ambisjonen om å beskrive alle eventualiteter til minste detalj skygger litt for de overgripende prinsippene ved diagnostikk og behandling. Tannleger med interesse for tidlig belastning og implantatbehandling, både kirurgisk og protetisk (men kanskje helst begge deler), vil allikevel ha glede av boken, forutsatt at man har god tid og liker å lese. Man trenger også et solid bord å legge boken på: 2,6 kg om immediate loading blir tungt i lengden.

Sigbjørn Løes

London; Quintessence publishing; 2011. 560 sider. ISBN: 9781850972020